

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه

نسخ قرآن کریم - سنت

جلسه ۳۱۶

استاد نجار زاده

وقوع نسخ در قرآن و اصالت عدم نسخ

در دو مورد، علماء اسلامی اجماع دارند:

۱- وجود آیات ناسخ و منسوخ در قرآن کریم.

۲- برای حکم به نسخ یک آیه، نیاز به دلیل قطعی داریم.

اما آنچه در علم اصول مورد بحث است، تشخیص موارد ناسخ و منسوخ در قرآن کریم است و اگر دلیل قطعی برای نسخ نداشته باشیم، با دلایل ظنی نمی‌توان حکم به نسخ یک آیه کرد؛ پس قاعده اصولی که می‌توان از آن استفاده کرد، این است که اگر ناسخ قطعی باشد، از آن تبعیت کرده و بدان عمل می‌کنیم ولی اگر ظنی باشد، حجت و صلاحیت تبعیت ندارد؛ به همین دلیل، فقهاء اسلامی، اجماع دارند که اصل، عدم نسخ است؛ البته نه از باب حجیت استصحاب.

سنت

معنای اصطلاحی سنت:

الف- نزد عامّة: قول، فعل و تقریر پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله).

ب- نزد امامیّه: قول، فعل و تقریر معصومین (علیهم السلام).

دلیل: زیرا امامیّه، ائمه را منصوب از جانب خدا می‌دانند.